

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 17-9-2021
Αρ. πρωτ.: 1151/225679

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως ΠΑ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη του εισοδήματος των καλλιεργητών εσπεριδοειδών Αργολίδας και Λακωνίας που επλήγησαν λόγω των περιοριστικών μέτρων αποτροπής εξάπλωσης του κορωνοϊού και των ζημιών που προκλήθηκαν στις εσπεριδοκαλλιέργειες από δυσμενείς καιρικές συνθήκες»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 8553/24-8-2021

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Ι. Γκιόλας** και **Στ. Αραχωβίτης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στην αποτύπωση των ζημιών που προκλήθηκαν από δυσμενείς καιρικές συνθήκες σε διάφορες καλλιέργειες των Περιφερειακών Ενοτήτων Αργολίδας και Λακωνίας, καθώς και στην καταβολή των αποζημιώσεων από τον ΕΛΓΑ, σας διαβιβάζουμε το με αριθμ. πρωτ. 10870/1-9-2021 έγγραφό του.

Ως προς το ακραίο καιρικό φαινόμενο του επαναλαμβανόμενου παγετού, που έπληξε φέτος περιοχές ανά την Επικράτεια και είχε να πλήξει τη χώρα μας από το 2003, η Κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή, προεξάρχοντας του Πρωθυπουργού, ενέσκηψε πάνω από το πρόβλημα με ευαισθησία και πολιτική βούληση για εξεύρεση άμεσης λύσης.

Όλο αυτό το διάστημα, έγιναν και γίνονται εντατικές διεργασίες, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, με σκοπό να αποζημιωθούν οι πληγέντες αγρότες από το ακραίο καιρικό φαινόμενο του παγετού μέσα από το πλαίσιο του ΕΛΓΑ, με όποια κρατική αρωγή χρειαστεί, με νομιμότητα και αποτελεσματικότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, τηρώντας τη δέσμευσή μας, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έδωσε στη δημοσιότητα στις 16.6.2021 τον οδικό χάρτη για την αποζημίωση των πληγέντων αγροτών, ενώ στις 22.7.2021 ψηφίσθηκε στη Βουλή τροπολογία του Υπουργείου μας που κατατέθηκε στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες συναφείς ρυθμίσεις», η οποία προβλέπει σειρά στοχευμένων ρυθμίσεων για τη στήριξη των πληγέντων, από τον «Παγετό Άνοιξη 2021», αγροτών.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, και παρά τις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες που δημιούργησαν οι πρωτοφανείς σε μέγεθος και έκταση πυρκαγιές, έχουν καταβληθεί, όπως είχε προαναγγελθεί, για τον «Παγετό Άνοιξη 2021», από τις 12 Αυγούστου, προκαταβολές συνολικού ύψους σχεδόν 46 εκατομμυρίων ευρώ.

Αρχικά δόθηκαν προκαταβολές ύψους 36,5 εκατομμυρίων ευρώ στους δικαιούχους αγρότες της ευρύτερης περιοχής της Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Π.Ε. Λάρισας, ενώ ακολούθησε στις 14 Σεπτεμβρίου η πληρωμή και β' δόσης προκαταβολών ύψους 9,3 εκατομμυρίων ευρώ και σε άλλες περιοχές, μεταξύ των οποίων και η Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Η δε ροή των πληρωμών, θα είναι συνεχής, αφού όσα πορίσματα εκτίμησης ζημιών ολοκληρώνονται και υποβάλλονται στον ΕΛΓΑ θα πληρώνονται.

Μάλιστα, ο ΕΛΓΑ έχει προσλάβει περισσότερους από 300 εκτάκτους συμβασιούχους γεωπόνους, ώστε να επιταχύνει την εκτίμηση των ζημιών.

Η Κυβέρνηση και ο ΕΛΓΑ θα συνεχίσουν τον σχεδιασμό τους, ώστε να ολοκληρωθούν οι προκαταβολές, σύμφωνα με τον προγραμματισμό, έως τις 31.10.2021 και η συνολική καταβολή των αποζημιώσεων έως τις 31.12.2021.

Εκ των ανωτέρω, προκύπτει ότι η Κυβέρνηση στέκεται για ακόμα μία φορά αρωγός στους Έλληνες αγρότες, προσφέροντάς τους την οικονομική στήριξη που χρειάζονται, αρχικά με την ψήφιση της ανωτέρω τροπολογίας, μόλις τρεις μήνες μετά το ακραίο καιρικό φαινόμενο του παγετού, και σε δεύτερο χρόνο με την άμεση πληρωμή των προκαταβολών, παρά τα στενά δημοσιονομικά πλαίσια.

Σχετικά με το θέμα του εκσυγχρονισμού του ΕΛΓΑ, σε σύνδεση με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην πρωτογενή παραγωγή, σημειώνουμε τα εξής:

Πράγματι, η κλιματική αλλαγή έχει επηρεάσει και τη γεωργική παραγωγή. Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να μπορέσει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ειδικά ο ΕΛΓΑ να αντιμετωπίσει το μεγάλο φάσμα των ζημιών που έρχονται ως απόρροια της κλιματικής αλλαγής, στο ΥΠΑΑΤ έχουμε απευθύνει στην Παγκόσμια Τράπεζα και αναμένουμε την αποτύπωση μιας σημαντικής μελέτης που έχει γίνει για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Επίσης, με τη συμμετοχή της ηγεσίας του ΕΛΓΑ, έχουμε δημιουργήσει μία ομάδα εργασίας, η οποία μέσα στους επόμενους μήνες θα καταλήξει σε μία πρόταση για τον εκσυγχρονισμό του Οργανισμού, η οποία θα τεθεί σε δημόσια διαβούλευση, με τη συμμετοχή όλων των κομμάτων, συνδικαλιστικών οργανώσεων και αγροτών.

Πρόκειται για μία επίπονη διαδικασία, αλλά είναι αναγκαίο να θωρακίσουμε τον ΕΛΓΑ, με τρόπο ώστε να μπορεί να αντιμετωπίζει άμεσα και καίρια τις συνέπειες από το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής στην αγροτική παραγωγή.

Ως προς την ενίσχυση του κλάδου της εσπεριδοκαλλιέργειας, σημειώνουμε τα εξής:

Σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία είναι διαθέσιμα από το πληροφοριακό σύστημα του Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (ΜΕΝΟ), οι αναγγελίες εξαγωγών – αποστολών για όλα τα εσπεριδοειδή παρουσιάζονται αυξημένες το έτος 2020 σε σχέση με τις αντίστοιχες του έτους 2019. Τα σχετικά στοιχεία παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

ΕΞΑΓΩΓΕΣ - ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ (ποσότητες σε tn)		
	2019	2020
ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ	267.537	329.241
ΛΕΜΟΝΙΑ	11.141	15.850
ΜΑΝΤΑΡΙΝΙΑ	116.120	119.736
ΓΚΡΕΙΠ ΦΡΟΥΤ	682	778
ΓΛΥΚΟΛΕΜΟΝΑ	119	147
ΑΛΛΑ ΜΙΚΡΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	1.051	1.315

Στην περίπτωση που για διάφορους λόγους δεν δύναται να διατεθεί προς εμπορία το νωπό προϊόν, οι παραγωγοί έχουν τη δυνατότητα να διοχετεύσουν τα εσπεριδοειδή σε βιομηχανίες παραγωγής χυμού. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι το έτος 2019, περίπου 150.000 tn πορτοκαλιού οδηγήθηκαν στη χυμοποίηση.

Σημειώνεται ότι από το έτος 2015 ο τομέας των πορτοκαλιών που οδηγούνται προς χυμοποίηση, έχει ενταχθεί στο καθεστώς της συνδεδεμένης ενίσχυσης. Η τιμή της συνδεδεμένης ενίσχυσης ήταν 620€/εκτάριο το 2018, 550€/εκτάριο το 2019 και 580€/εκτάριο το 2020.

Στον τομέα του πορτοκαλιού προς χυμοποίηση, ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός για το έτος 2015 ανήλθε στα 9.000.000€, το 2016 στα 11.858.727€, το 2017 στα 7.603.500€, το 2018 στα 7.521.638€, το 2019 και το 2020 στα 5.440.664€ και το 2021 στα 5.357.695€.

Η έκταση αναφοράς για τα έτη 2015-2016 ήταν 285.000 στρ., ενώ για την περίοδο 2017-2020 είναι 185.000 στρ.

Περαιτέρω αναφέρουμε ότι, ο κλάδος των εσπεριδοειδών μπορεί να ενισχυθεί και μέσα στα πλαίσια αξιοποίησης μέτρων και δράσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, καθώς βασική προτεραιότητά του προγράμματος, είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγρο-διατροφικού συστήματος και η ενίσχυση της αξίας αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων.

Η εν λόγω προτεραιότητα, επιδιώκεται μεταξύ των άλλων, μέσα από την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων με στόχο τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας. Στο πλαίσιο αυτό συμπεριλαμβάνεται και η ενίσχυση επενδύσεων που αφορούν στον κλάδο των εσπεριδοειδών.

Ως εκ τούτου κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το ΠΑΑ 2014-2020 το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της ΚΑΠ, υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις από τα οποία μπορεί να επωφεληθεί ο συγκεκριμένος κλάδος.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τα εξής υπομέτρα :

- **4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις»**

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, το οποίο έχει προκηρυχθεί ήδη, μεταξύ των άλλων δίνεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις, που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.

- **4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και /ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»**

Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω υπομέτρου, οι οποίες έχουν προκηρυχθεί ήδη, συμπεριλαμβάνεται ο συγκεκριμένος τομέας. Η στήριξη παρέχεται σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

Κατά τη μεταβατική περίοδο 2021-2022, αλλά και κατά το σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής και περιβαλλοντικής τους συμβολής.

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020 σχετικά με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της **πανδημίας COVID 19** στον γεωργικό τομέα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός μας περιλαμβάνει της λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο, όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της αγροτικής

οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, τις δράσεις του LEADER καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών/κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μια σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του.

Επίσης αυξήθηκε το ποσοστό συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για την στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση τη πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και την δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη. Ειδικότερα, διπλασιάστηκαν οι πόροι για έγκριση επενδύσεων στα Σχέδια Βελτίωσης από 315 εκ. € σε 600 εκ. €, διατέθηκαν πάνω από 40 εκ. € επιπλέον των πόρων που είχαν διατεθεί στο πρόγραμμα της Μεταποίησης, ενώ για τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις των προγραμμάτων LEADER δεσμεύτηκαν επιπλέον πόροι της τάξης των 225 εκ. €.

Επίσης, η Ε.Ε. προέβη σε τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων.

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Στην κατεύθυνση αυτή δύναται να αξιοποιηθεί το νεοσυσταθέν Ταμείο Εγγυοδοσίας που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας του COVID 19, με διαχειριστή την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Το εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014-2020 βρίσκεται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

Το με αριθμ. πρωτ. 10870/1-9-2021 έγγραφο του ΕΛΓΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Βουλευτή κ. Ι. Γκιόλα
2. Βουλευτή κ. Στ. Αραχωβίτη